

кінець ліски прикріплюють 4 повідки із ліски 0,18 мм з гачками. Щоб ця снасть запрацювала, потрібно лише причепити спінінгову ліску до карабіна і наповнити банку сипучою принадою. Для цього можна використовувати каші, рецепти приготування яких наводились. Лящ, відшукавши годівничку, починає всмоктувати кашу, а разом з нею і гачки, які маскуються в принаді.

Зимова рибалка. Лящ зимує у глибоких ямах, аж до весни. Дно обирає глинясто-піщане з повільною течією. У таких місцях і слід шукати лящів. Існують також «лящеві стежки», якими зазвичай рухається риба [1, 3, 6].

Для лову ляща використовують міцну зимову вудку з поплавком, ліску 0,18-0,25 мм, гачки №5-6. Потрібно зазначити, що грузило і поплавок відіграють, напевно, найважливішу роль. Це пов'язано з надзвичайною обережністю ляща. Коли він підпливає до гачка з наживкою, стає в горизонтально-нахилене положення до низу головою і розпочинає повільно втягувати її разом з водою. Варто грузилу виявитись значно важчим за поплавок, як лящ відчуває обман, і відразу випльовує наживку. Найкраща наживка взимку – мотиль в пучках (6-7 шт.).

Література

1. Антонов А.И. Новая энциклопедия рыбалки. «Ритол-классик», 2003. – 405 с.
2. Даниленко Л.Д. Літня рибалка. «Полтавський літератор», 1999. – 124 с.
3. Думич М.М. «Зимова риболовля». – Полтавський літератор, 1994. – 297 с.
4. Сабанеев Л.П. Жизнь и ловля пресноводных рыб. «Сталкер». Донецк, 2002. – 521 с.
5. Карпенко С.И. Моя наживка. «Ритол-классик», 2006. – 181 с.
6. Кузнецов Н.Л. Азбука рыболова. «Проф-Пресс». Ростов-на-Дону, 2002. – 453 с.

ВИДОВИЙ СКЛАД ТА СТАТУС ПТАХІВ РЛП «НИЖНЬОВОРСКЛЯНСЬКИЙ», ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Шершень В.А, Попельнюх В.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г.Короленка

Регіональний ландшафтний парк «Нижньоворсклянський» створений у 2002 році на площі 23200 га з метою вивчення та збереження ділянки найменш порушених природних наземних і водних екосистем гирлової частини р. Ворскла з острівною системою Дніпродзержинського водосховища, де виявлена значна кількість регіонально рідкісних та занесених до Червоної книги України видів тварин і рослин, а також види, занесені до Європейського Червоного списку.

У цілому пониззя р. Ворскла є найбільш вивченим у зоологічному відношенні куточком Полтавщини.

Цьому сприяли дослідження, які були започатковані на початку 80-х років минулого сторіччя завдяки організації у даній місцевості біологічного стаціонару природничого факультету Полтавського державного педагогічного інституту імені В.Г. Короленка (нині національного університету), і які тривають з перемінною інтенсивністю до нинішнього часу.

Під час експедиційних виїздів науковців, біологічних польових практик студентів, виконання курсових, дипломних та дисертаційних робіт

зібраний значний матеріал щодо видового складу та екологічних особливостей окремих представників хребетних тварин, в тому числі й рідкісних.

Завдяки дослідженням, проведеним протягом 1984-1999 рр. був складений анотований список наземних хребетних тварин пониззя Ворскли, який включає 218 видів, у тому числі 9 видів земноводних, 9 видів плазунів, 168 видів птахів та 42 види ссавців. Серед вказаних у списку тварин 22 види є рідкісними, а 15 видів занесено до Червоної книги України [1].

Дані про сучасний статус червонокнижних видів птахів РЛП «Нижньоворсклянський» наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Видовий склад та статус птахів РЛП «Нижньоворсклянський», занесених до Червоної книги України

№ з/п	Назва виду українська	Назва виду латинська	Статус виду
1	Чапля жовта	<i>Ardeola ralloides Scop.</i>	Рідкісний, випадково залітний вид. За останні 30 років відомі 3 зустрічі
2	Лелека чорний	<i>Ciconia nigra L.</i>	Малочисельний. Майже щорічно спостерігається під час осінньої міграції у незначній кількості
3	Гуска мала	<i>Anser erythropus L.</i>	Малочисельний. Спостерігається під час весняної міграції
4	Гоголь	<i>Bucephala clangula L.</i>	Малочисельний. Зустрічається під час міграції та літній період, але гніздування не встановлено
5	Скопа	<i>Pandion haliaetus L.</i>	Рідкісний. У 90-х роках минулого сторіччя зустрічалась постійно [1]. В останні роки вид не відмічався
6	Шуліка чорний	<i>Milvus migrans Bod.</i>	Малочисельний. Гніздиться та реєструється у незначній кількості
7	Лунь лучний	<i>Circus pygargus L.</i>	Рідкісний. Гніздування не встановлено, але вид періодично зустрічаються в межах парку
8	Орел-карлик	<i>Hieraetus pennatus Gm.</i>	Рідкісний. Щорічно відмічаються окремі особини світлої морфи
9	Підорлик великий	<i>Aquila clanga Pallas</i>	Рідкісний. Відома одна зустріч [1]
10	Могильник	<i>Aquila heliaca Sav.</i>	Рідкісний. Періодично зустрічається в окремі роки
11	Орлан-білохвіст	<i>Haliaeetus albicilla L.</i>	Звичайний. Постійно гніздиться 1-2 пари. У окремі роки відмічається на зимівлі
12	Журавель сірий	<i>Grus grus L.</i>	Звичайний під час міграцій
13	Кулик-сорока	<i>Haematopus ostralegus L.</i>	Малочисельний. Гніздиться у незначній кількості
14	Баранець великий	<i>Gallinago media L.</i>	Малочисленний осінній мігрант [1]
15	Крячок малий	<i>Sterna albifrons Pal.</i>	Малочисельний регулярно залітний в літній період вид. Гніздиться на островах водосховища [1]
16	Сова болотяна	<i>Asio flammeus Pontoppidan</i>	Гніздовий вид
17	Совка	<i>Otus scops L.</i>	На гніздуванні відмічалась до середини 90-х років минулого сторіччя [1]
18	Сиворакша	<i>Coracias garru-</i>	Рідкісний. На території парку ймовірно

		ious L.	перестав гніздитись
19	Жовна зелена	Picus viridis L.	Малочисельний гніздовий вид [1]
20	Сорокопуд сирій	Lanius excubitor L.	Малочисельний. Зустрічається переважно під час осінньої міграції

Література

1. Слюсар М.В. Анований список наземних четвероногих хребетних околиць біостационару «Лучки» Полтавського педагогічного університету // Методичні рекомендації для студентів природничого факультету. Полтава., 2000. – 48 с.

САТУРНІЯ ВЕЛИКА (SATURNIA PYRI) В БІОЦЕНОЗАХ ЗАХІДНОГО ПОЛІССЯ

Шикула Р.Р.

Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янука, м. Рівне

Сьогодні, коли екологічна ситуація в нашій державі залишає бажати кращого, нам, біологам надзвичайно важко залишатися осторонь проблеми зникнення колись широко розповсюджених видів живих організмів. Тотальна хімізація сільськогосподарських та лісових угідь, забруднення водних ресурсів України пестицидами та інсектицидами призвели до суттєвого зниження різноманіття фауни екосистем усіх рівнів [2]. Разом із так званими шкідниками сільськогосподарських культур та лісових насаджень ми можемо безповоротно втратити і так вже мало чисельні види: Махаон (*Papilio machaon*), Парусник-Подалірій (*Jphiclides padalirius*), Бражник-Мертва голова (*Acherontia atropos*), інш. Сатурнія велика, або грушева павиноочка (*Saturnia pyri*) лише доповнює вище наведений чорний список.

Метою нашого дослідження був моніторинг стану популяції *Saturnia pyri* на території Західного полісся впродовж 2007-2010 р.р., адже аналіз літературних джел відобразив відсутність свіжої інформації відносно стану даного виду не лише в межах Рівненської області, а й в Україні в цілому.

Впродовж зазначених термінів дослідження нам вдалось виявити *Saturnia pyri* на території наступних адміністративних територій: Рівненська область, Острожський район, с.Стадники (1 екземпляр), Здолбунівський район, м.Здолбунів (1 екземпляр); Хмельницька область, м.Шепетівка (1 екземпляр + пустий кокон), райони: Славутський с.Гориця (3 екземпляри), Староконстантинівський с.Остропіль (1 екземпляр), Красилівський с.Васківчики (1 екземпляр),

Таксономічна належність: Клас — Комахи (Insecta), ряд — Лускокрилі (Lepidoptera), родина — Сатурнії (Saturniidae). Один з 2 видів середземноморського роду у фауні Європи та України.